

Ekerö kommun

Rektorn vid Stenhamraskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Stenhamraskolan
i Ekerö kommun

Tillsyn i Stenhamraskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ekerö kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Stenhamraskolan besöktes av Skolinspektionen den 10 september 2014 och den 11 september 2014.

Fakta om skolenheten

Stenhamraskolan är belägen i Ekerö kommun. Skolan har vid tillsynstillfället 47 elever i förskoleklassen och 358 elever i årskurs 1-6. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer. Fritidshemmet bedöms i ett separat beslut avseende hela kommunens ansvarstagande för den verksamheten.

Årskurs 3

Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i matematik läsåret 2012/13 visar att andelen elever som nådde kravnivån i de sju delproven varierade mellan 85 och 100 procent. Lägst resultat uppnåddes i delprovet "skriftliga räknemetoder, statistik". I jämförelse med riket var skolans resultat högre i samtliga delprov. I de nationella ämnesproven för svenska varierade andelen elever som nådde kravnivån i de åtta delproven mellan 87 och 98 procent. Lägst resultat uppnåddes i delprovet "skrivuppgift faktatext". Skolan hade lägre resultat i tre delprov (läsning skönlitterär text, läsning faktatext och skrivuppgift faktatext) jämfört med resultaten i riket.

Årskurs 6

Sedan höstterminen 2013 ingår årskurs 6 organisatoriskt i Stenhamraskolan även om elevernas undervisning genomförs i Uppgårdsskolans lokaler. Den nationella statistik som finns tillgänglig i SIRIS för årskurs 6 läsåret 2012/13 härrör från Uppgårdsskolan.

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2012/2013 framgår att samtliga elever i årskurs 6 uppnådde minst betyget E i alla ämnen förutom i geografi. I geografi uppnådde 93 procent minst betyget E.

Den genomsnittliga betygspoängen för varje ämne vårterminen 2013 var högst i ämnena biologi (14,4 jämfört med rikets 13,1), engelska (14,3 jämfört med rikets 14,0) och fysik (14,2 jämfört med rikets 12,9). Som lägst var den genomsnittliga betygspoängen i musik (11,5 jämfört med rikets 13,5), religionskunskap (11,7 jämfört med rikets 12,6) och i geografi (11,6 jämfört med rikets 12,9). I drygt

hälften av ämnena är betygspoängen för skolans elever lägre än genomsnittet i riket.

Skolinspektionen har även tagit del av skolans egen redogörelse över måluppfyllelsen för elever i årskurs 6 läsåret 2013/14. I årskurs 6 nådde mellan 88 och 100 procent av eleverna kunskapskraven beroende på ämne. Lägst måluppfyllelse var det i ämnet matematik och högst var måluppfyllelsen i ämnena engelska, hem- och konsumentkunskap, modersmål, slöjd och teknik. I svenska var måluppfyllelsen 94 procent. I övriga ämnen var måluppfyllelsen mellan 91 och 98,5 procent.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn av Stenhamraskolan visar på en skola med en skolledning som väl känner till elevernas behov och skolans utvecklingsområden. Vid skolan bedrivs ett gott systematiskt kvalitetsarbete med fokus på att förbättra elevernas resultat och på att minska skillnaderna i resultat mellan flickor och pojkar. Personalen arbetar med att anpassa undervisningen utifrån elevernas olika behov och förutsättningar och elever i behov av särskilt får det stöd de behöver. På skolan bedrivs det även ett aktivt arbete för att motverka kränkande behandling.

Stenhamraskolan brister dock i följande avseenden.

Även om skolan bedriver ett aktivt arbete för att motverka kränkande behandling visar tillsynen att eleverna inte har en skolmiljö som tillfullo präglas av trygghet och studiero då elever upplever rasterna som otrygga och att huruvida det är studiero på lektionen eller inte är lärarberoende.

Tillsynen visar även att eleverna vid skolan har möjlighet till formellt inflytande via klassråd och elevråd. Däremot har det i Skolinspektionens genomförda elevenkät samt intervjuer med skolledning, lärare, och elever framkommit att eleverna inte har ett reellt inflytande över utbildningen vad gäller arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Vidare har det framkommit brister i skolans utformning av den skriftliga individuella utvecklingsplanen vad gäller planens framåtsyftande del.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ekerö kommun att vidta nedanstående åtgärd för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast den **9 januari 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Ekerö kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Av förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad.

Tillsynen av skolan visar att eleverna inte har inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Eleverna upplever inte att de får vara med och påverka arbetssätt, arbetsformer eller undervisningens innehåll. Även i den enkät som Skolinspektionen genomfört med eleverna i årskurs 5 (nuvarande årskurs 6) framgår det att en av fem elever inte upplever att de får vara med och påverka på vilket sätt de ska arbeta med olika skoluppgifter. Under intervjun kunde skolledningen inte ge exempel på vilket sätt elever ges inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. I förtydligande till protokollet uppger skolledningen att eleverna utvärderar lektioner och påverkar områden, metoder, redovisningsätt genom sina utvärderingar efter varje lektion eller varje område. Vidare menar skolledningen att eleverna på så sätt påverkar nästa pedagogiska planering och därmed har inflytande över hur den pedagogiska planeringen ska se ut när det gäller arbetssätt och redovisningsätt. Även efter lektionsutvärderingar kan metoder och sätt ändras under pågående pedagogisk planering. Lärarna bekräftar att eleverna tillåts utvärdera lektioner och/eller områden och synpunkterna som kommer fram tas med i nästa pedagogiska planering. Enligt lärarna är eleverna i vissa områden

med och bestämmer vad en planering ska innehålla och eleverna kan även vara med och bestämma redovisningsform. Skolinspektionen kan konstatera att eleverna ges ett visst inflytande över utbildningen, i huvudsak genom deltagande i enkäter efter avslutat område/lektioner. Trots att skolledningen och lärarna förtydligat sina svar i denna del ges fortsatt inga tydliga exempel på hur elever ges ett reellt inflytande. Mot den bakgrunden bedömer Skolinspektionen att skolan brister i arbetet med att ge elever möjlighet till ett reellt inflytande över utbildningen vad gäller arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att det finns brister i skolans arbete med att ge eleverna möjlighet till ett reellt inflytande över utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ekerö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande i förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37).

Trygghet och studiero

Bedömning

Ekerö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att skolmiljön präglas av trygghet och studiero.

Motivering

I skollagen anges det att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Tillsynen visar att Stenhamraskolan, trots ett aktivt arbete för att motverka kränkande behandling, tillfullo inte präglas av trygghet och studiero. Av tillsynen har det framkommit att skolan bedriver ett aktivt arbete för att motverka kränkande behandling där eleverna är delaktiga. Vidare har det i intervjuer med lärare, elevhälsa och elever framkommit exempel på att personalen agerar när de får kännedom om att elever upplever sig utsatta för kränkande behandling. I elevintervjuerna ges emellertid exempel på situationer under rasterna där elever utsätts för kränkande behandling av andra elever. Det handlar bland annat om maktlekar, knuffar och elever som blir retade av andra. Även i samtal med elevhälsans personal ges exempel på att det förekommer kränkande behandling mellan elever, bland annat utfrysningar. I Stenhamraskolans egen

kvalitetsredovisning, "Kvalitetsdokument läsåret 2013/14", redovisas en genomförd kundundersökning gjord på skolorna i Ekerö kommun. Av den framgår bland annat att endast 85 procent av eleverna i årskurs 5 upplever att de är trygga i skolan. Av svaren från Skolinspektionens elevenkät framgår det att 25 procent av eleverna vid Stenhamraskolan upplever att de är rädda för någon på skolan. Vid en jämförelse av resultatet med övriga skolor i Ekerö kommun upplever eleverna vid Stenhamraskolan i större utsträckning att de är rädda för någon annan elev. Även i jämförelse med samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång upplever eleverna vid Stenhamraskolan i större utsträckning att de är rädda för någon elev på skolan. Av svaren i Skolinspektionens elevenkät framgår vidare att cirka en av sex elever inte upplever att de har studiero och att det finns andra elever som stör ordningen i klassrummet. I Skolinspektionens elevintervjuer framkommer att huruvida det är studiero eller inte beror på hur lärarna agerar och att detta varierar beroende på lärare. Mot bakgrund av att det på skolan förekommer inslag av kränkande behandling mellan elever och alla lektioner inte präglas av studiero bedömer Skolinspektionen att skolan måste intensifiera sitt arbete med att tillförsäkra alla elever trygghet och studiero.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det finns brister i skolans arbete med trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ekerö kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

5 kap. 3 § skollagen, 6 kap. 7 § skollagen.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Ekerö kommun en anmärkning.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Av de individuella utvecklingsplanerna framgår inte alltid vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren i årskurs 1-5 en gång per läsår vid ett av utvecklingsamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan bland annat sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Vid tillsynen av skolan framkommer att det i elevernas skriftliga individuella utvecklingsplan inte alltid framgår vilka insatser som behövs för att eleverna ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Av skolans verksamhetsredogörelse framgår det att skolan använder en process för de skriftliga individuella utvecklingsplanerna där eleven ska formulera sin egna individuella utvecklingsplan. Eleven ska utifrån sina skriftliga omdömen som formulerats med hjälp av den undervisande läraren göra en sammanfattning av sitt eget lärande. På utvecklingssamtalet som genomförs senare leder eleven samtalet och formulerar mål för terminen. Huvudansvaret för utveckling och formulering av mål ligger på mentorn och de undervisande lärarna.

Vid intervjuer med elever i de äldre åldrarna framkommer det att eleverna upplever det som svårt att veta hur de ligger till i förhållande till kunskapskraven och vad de behöver göra för att utvecklas i skolan vilket medför svårigheter att formulera mål att uppnå. Inte heller upplever eleverna att det går att utläsa information om hur de ligger till från den kommungemensamma digitala lärplattformen. I intervjun med lärarna uppges att lärarna i den individuella utvecklingsplanen ska skriva in hur skolan ska stötta eleverna att nå så långt som möjligt. Vid en granskning av skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner, från vårterminen 2014 och höstterminen 2014, för sex elever kan Skolinspektionen konstatera att det i tre fall brister vad gäller den framåt-syftande delen. I ett fall saknas det helt information om vilka insatser skolan ska vidta för att eleven ska kunna nå så långt som möjligt. I de två andra fallen är skolans insatser allmänt hållna vilket gör det otydligt hur åtgärderna ska underlätta elevens fortsatta lärande. Att sådan information framgår är av vikt då syftet med en individuell utvecklingsplan bland annat är att stötta elever att nå så långt som möjligt.

Tillsynen visar sammanfattningsvis att det finns brister i skolans arbete med de skriftliga individuella utvecklingsplanerna. Med anledning av att skolans arbete med skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner i övrigt uppfyller författningarnas krav bedöms bristen som mindre allvarlig och Ekerö kommun tilldelas en anmärkning.

Författning

10 kap. 13 § skollagen.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Leif Eriksson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under en eller flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.